

Antal blad /
Number of sheets

70 ✓

TENTAMEN / EXAMINATION

- Anvisningar:** Skriv din anonymitetskod på varje blad.
Endast en uppgift får lösas på varje blad.
Var vänlig skriv tydligt!
- Instructions:** Write your anonymous code on each sheet.
Answer only one question on each sheet.
Please write clearly!

Vänligen texta anonymitetskoden i textboxen enligt exempel nedan!
Please write the Anonymous Code clearly in the textbox like example below!

Bokstäver/Letters:

A-B-C-D-E-F-G-H-I-J-K-L-M-N-O
P-Q-R-S-T-U-V-W-X-Y-Z-Å-Ä-Ö

Siffror/Numbers:

Ø-1-2-3-4-5-6-7-8-9

Exempel:

A B C 1 7 Ø - Ø 1 7

NEGAØ1 Nationalekonomi 1

Kurskod + Kurs / Course Code + Course:

Makroekonomi

Delkurs / Part course:

Anonymitetskod / Anonymous code =
Kurskod + kodnr / course code + code number

NEGAØ1 - Ø29 ✓

Tentamensdatum /
Examination date:

22/5 2017

Behandlade uppgifter / Solved problems

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
_____														
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30

Ifylles av lärare / To be completed by the examiner

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30

Poäng / Marks gained:

27

Betyg / Grade:

VG

Examin. lärare / Kursansvarig signatur / Signature of the examiner

Max poäng / Total marks gained:

Namnförtydligande / Clarification of the signature

För Gk poäng / Marks gained to be passed:

Geografiska förutsättningar :

Kan till exempel handla om ett lands avstånd till hav. Ett land i Afrika utan närhet till hav till exempel har svårare med handel, vilket främjar ett lands utveckling, på så vis att infrastruktur i form av järnväg, vägar etc är dåliga. Detta gör det både tidskrävande och kostsamt att exportera landets varor samt importera varor från andra länder. Afrikanska länder vid kusten däremot kan enkelt sända varor till andra länder och kontinenter genom båttrafik.

Ytterligare en geografisk förutsättning för ekonomisk utveckling är att landet ligger i ett lugnt geografiskt område. Med detta menar jag främst ett område som inte präglas av några allvarigare naturkatastrofer. Ett land som präglas av återkommande katastrofer har svårt att investera i realkapital så som fabriker till exempel, om dessa förstörs i en jordbävning / tsunami eller liknande. Det blir då svårt att bygga upp en produktiv produktion, vilket hämmar den ekonomiska utvecklingen i landet.

Fortsättning =>

Isolation från internationellt utbyte:

Att vara öppen mot omvärlden gynnar landets ekonomiska utveckling då konkurrens ökar utbudet av varor, ger bättre varor till konsumenter samt främjar att företag inte kan driva upp priser utan måste ta det pris marknaden bestämmer. Dessa faktorer sätter fart på ekonomin då handeln ökar. Dessutom ökar produktiviteten om man kan producera de varor man är bäst på (komparativa - och absoluta fördelar) och istället importera de varor man producerar mindre bra. Ett land som sluter sig mot omvärlden får inte ta del av dessa positiva effekter. Detta kan leda till att det är brist på vissa varor, att priser är för höga för att man som konsument skall vilja köpa den kvantitet som är samhällsligt optimal (uppstår en samhällslik förlust), etc. Detta gör att det handlas mindre än vid handel, vilket i sig bland annat påverkar arbetslöshet negativt, minskade skatteintäkter osv. Det hämmar den ekonomiska tillväxten.

Länder som tar emot bistånd eller som

=>

På annat sätt är beroende av ett annat land/organisation har ibland blivit tvingade att öppna upp sig för handel för att behålla de förmåner de fått från dessa. När landet senare blivit "friet" från villkoret har man dock stängt sig igen, vilket har fått ödsliga konsekvenser när landet vant sig vid den öppenhet man haft. Detta är ett konkret exempel på vikten av öppna gränser för den ekonomiska tillväxten, bäst är om arbetskraft, kapital, varor och tjänster får röra sig fritt.

Viktigt att poängtera är dock att landet bör behålla viss produktion inhemsk så man kan vara självförsörjande vid krig eller annan katastrof.

Struktur på institutioner och regelverk:

Att institutioner är reglerade och legitimerade är viktigt vid ekonomisk tillväxt. Politisk stabilitet är en viktig förutsättning, men tyvärr präglas många fattiga länder av korruption, krig och oroligheter. Det behöver finnas regler och även någon som ser till att dessa efterlevs. Det finns till exempel många exempel på diktatorer som använt landets tillgångar =>

Skriv ej i detta område
Leave this area blank

Ange anonymitetskod / Write your anonymity code
(Vid icke anonym tentamen ange kurskod + namn + personnummer)
(For non-anonymous exams write the course code + name + civic registration number)

NEGA01-029

Löpande sidnr
Consecutive no:

5.

Uppgift nr /
Question no:

7.

Poäng / Points
awarded:

6

Lärarens
anteckning
Examiner's remarks:

Som dennes personliga, tillgångar som borde
investeras i samhället för att skapa ekonomisk
tillväxt.

Utbudsstimulerande politik (även kallad struktur/
tillväxtpolitik) går ut på att staten för en aktiv
politik för att öka utbudet på varor & tjänster
i samhället. Detta kan göras genom att:

1. Sänka inkomstskatten vilket gör det mer lönsamt för individen att arbeta då marginalnytta för arbete överstiger marginalnytta för fritid. Detta gör att utbudet på arbetskraft ökar och företag har möjlighet att öka sin produktion.
2. Sänka arbetsgivaravgiften så att fler företag har råd att anställa fler arbetare för att öka sin produktion.
3. Föra en konkurrenslagstiftning som främjar konkurrens och tex. hindrar ett företag att helt dominera marknaden och själv ha kontroll över utbud på en produkt.
4. Underlätta forskning på nya sätt att öka produktiviteten (tex. ge bidrag till arbete för ett teknologiskt framsteg), som på så vis gör det billigare och mindre hållkrävande att producera vilket leder till en ökad produktion och större utbud.

$$a) i) \text{ Budgetunderskott} = T_x - G$$

$$T_x = 0,55y \quad G = 300 \quad y = 500$$

$$0,55 * 500 - 300 = -25$$

Svar: Budgetunderskottet är -25.

$$ii) T_x = 0,55y \quad G = 300 \quad y = 600$$

$$0,55 * 600 - 300 = 30$$

Svar: Det är ett budgetöverskott på 30.

Vid full potentiell BNP har man ett budgetöverskott. Detta kan man förhindra genom att öka offentliga utgifter eller minska skattesatsen.

50%

$$b) i) MPC = C - T_x - M$$

$$MPC = 0,82y - 0,5y - 0,03y$$

$$MPC = 0,29y$$

$$\text{Multiplikatorn (K)} = \frac{1}{1 - 0,29} = \frac{1}{0,71} \approx 1,41$$

55%

$$MPC = 0,82y - 0,55y - 0,03y$$

$$MPC = 0,24y$$

$$\text{Multiplikatorn (K)} = \frac{1}{1 - 0,24} = \frac{1}{0,76} \approx 1,32$$

C-7x

b. ii) Multiplikatorn visar hur en faktor i ekonomin påverkas av att en annan faktor ändras. Detta kan till exempel vara hur räntan påverkas av en ökad inflation i samhället. $\textcircled{A}$

$$c) y = K * \Delta G \quad \Delta G = 100$$

$$Tx = 0,5y$$

$$Tx = 0,55y$$

$$y = 1,41 * 100$$

$$y = 1,32 * 100$$

$$y = 141$$

$$y = 132$$

Jämviktsinkomst: 141

Jämviktsinkomst: 132

Jämviktsinkomsten minskar vid en högre skattesats. $\textcircled{B}$

$$d) \text{Disponibel inkomst} = C - Tx + TR$$

Aktuell BNP

$$0,82y - 0,55y = 0,82 * 500 - 0,55 * 500 =$$

$$410 - 275 = 135$$

Potenbiell BNP

$$0,82y - 0,55y = 0,82 * 600 - 0,55 * 600 =$$

$$492 - 330 = 162$$

Svar: Disponibel inkomst vid BNP 500 = 135

- 11 -

vid BNP 600 = 162. $\textcircled{C}$

Den disponibla inkomsten ökar i samband med BNP, det finns en positiv relation mellan dessa.

e) Jämviktsränta : $MD = Ms$

Aktuell BNP (500) :

$$120 = 0,45y + 95 - 2500r$$

$$120 = 0,45 * 500 + 95 - 2500r$$

$$120 = 225 + 95 - 2500r$$

$$2500r = 200$$

$$r = 0,08$$

Svar: Vid BNP 500 är jämviktsräntan 8%.

Potentiell BNP (600) :

$$120 = 0,45y + 95 - 2500r$$

$$120 = 0,45 * 600 + 95 - 2500r$$

$$120 = 270 + 95 - 2500r$$

$$2500r = 245$$

$$r = 0,098$$

Svar: Jämviktsräntan vid BNP 600 är 9,8%.

Räntan i jämvikt ökar när BNP ökar. Det finns en positiv relation mellan BNP och jämviktsräntan. Vill man behålla BNP vid samma nivå men minska / öka räntan måste man påverka någon annan faktor, t.ex penningutbudet.

2

$$f) \quad x = 0,45 * 6000 + 95 - 2500 * 0,08$$

$$x = 270 + 95 - 200$$

$$x = 165$$

Svar: Penningmängden måste vara 165 och bör därför öka med 45.

Räntan har en negativ relation till penningmängden, ökar penningmängden minskar räntan. Här vill vi ha en ränta fast vid en högare BMP, då får vi alltså öka mängden pengar.

$$g) \quad I = 50 - 100r$$

Ränta 8%

$$I = 50 - 100 \cdot 0,08$$

$$I = 50 - 8$$

$$I = 42$$

Ränta 9,8%

$$I = 50 - 100 \cdot 0,098$$

$$I = 50 - 9,8$$

$$I = 40,2$$

När räntan ökar minskar investeringarna, vilket crowding-out effekten går ut på.

Uppgift nr /
Question no:

3.

Poäng / Points
awarded:

10

Lärarens
anteckning
Examiner's remarks: